

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
“УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА”

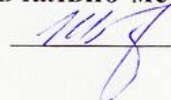
Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з

навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

«29» серпня 2025 р.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	053 Психологія
Освітньо-професійна (освітньо-наукова програма)	«Психологія»
Освітній рівень:	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

Івано-Франківськ

2025

РОЗРОБНИК:

канд. психол. н., доцент кафедри психології

Валентина Хабайлюк

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри психології,
протокол № 1 від 27.08.2025 р.
в.о. зав.каф.

Олена Халік

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Олег Запужляк

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол №1 від 29.08. 2025 р.

e-mail	valentyna.khabailiuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра психології, 316 ауд.
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/my/courses.ph р

ВСТУП

Анотація до дисципліни. Курс «Експериментальна психологія» сприяє формуванню у студентів цілісного уявлення про специфіку наукового пізнання психічної реальності. Дисципліна інтегрує знання про закономірності формування та функціонування психічних властивостей людини, практичні стратегії організації експериментів у психології, використання наукоємних технологій в наукових психологічних дослідженнях, врахування етичних і екологічних аспектів у вивченні людини. Курс покликаний сформувати креативний інноваційний підхід до знаходження нових знань про людину на основі гуманізму та відповідальності, конструктивно-критичний погляд на психологічні теорії, вміння спланувати та оцінити практичну роботу психологів.

Мета курсу полягає у формуванні наукового світогляду, формуванні цілісного уявлення про теорію психологічного експерименту, що базується на загальнонауковій теорії експерименту і включає в себе відомості про способи планування, проведення та обробки даних; ознайомлення студентів з проблемами і нормативами експериментального методу в психологічному дослідженні; вивчення процедури та організації психологічного експерименту; застосовувати набуті знання у практичних сферах своєї діяльності, активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування теоретичних та емпіричних знань з психології, розуміння специфіки психологічного експерименту; формування знань в області організації і проведення емпіричних досліджень; формування культури планування та проведення психологічного експерименту; засвоєння методики здійснення науково-психологічних досліджень з урахуванням усіх загальнонаукових та специфічно психологічних вимог; планування експерименту згідно об'єктивних характеристик дослідження,

умов експерименту, наявних експериментальних змінних, характеристик вибірки та методів обробки даних.

Здобувачі вищої освіти повинні знати:

- предмет, завдання та місце експериментальної психології у системі психологічних наук;
- основні методологічні принципи досліджень в психології;
- класифікацію методів експериментальної психології;
- поняття незалежних, залежних і контрольних змінних, принципи їх визначення і контролю;
- вимоги до валідності та надійності методів, які використовуються в психологічних дослідженнях;
- етичні принципи проведення психологічних досліджень.

Здобувачі вищої освіти повинні уміти:

- визначати мету, завдання, об'єкт і предмет психологічного дослідження;
- обирати адекватні методи та методики для дослідження відповідно до мети;
- застосовувати базові експериментальні методики для вивчення різних психологічних явищ;
- збирати емпіричні дані, фіксувати результати спостережень, тестів, вимірювань тощо;
- проводити кількісну та якісну обробку експериментальних даних із використанням методів математичної статистики;
- робити інтерпретацію результатів дослідження, формулювати висновки;
- готувати звіт про проведене дослідження та презентувати його у формі усної доповіді чи письмової роботи.

Компетентності та результати навчання, який набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмових результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Психологія», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» «01» вересня 2024 року).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
ЗК12. Здатність діяти свідомо та відповідально; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми; розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позиції принципу гуманізму; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності.	ПРН 16.Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога
СК3.Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема в контексті організації заходів реального втручання).	ПРН 17.Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.	ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
СК12. Здатність поєднувати та застосовувати широкий спектр знань, навичок і підходів у різних галузях психології для розв'язання складних психологічних проблем; визначати відповідні методи, техніки та стратегії роботи для досягнення психологічного благополуччя та розвитку особистості клієнтів у різних контекстах з врахуванням етичних аспектів та особистих обмежень.	ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	3		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	Лекції	20 (в годинах)	4 (в годинах)
	семінари, практичні	22 (в годинах)	4 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Екзамен (комп'ютерне тестування)		

Структурно логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Вступ до спеціальності Основи психології Психологія розвитку особистості	Психодіагностика

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Етапи становлення експериментального методу в психології (2 год)

Передумови становлення і розвиток експериментальної психології. Предмет і завдання експериментальної психології. Експериментальна психологія у системі наукового знання.

Питання для самостійного вивчення.

Тема 2. Правові та етичні аспекти психологічних досліджень (2 год)

Правове регулювання психологічних досліджень. Основні етичні принципи проведення досліджень: повага до гідності особистості, добровільність та інформованість, конфіденційність, відповідальність дослідника та забезпечення психологічної безпеки учасників. Інформована

згода на участь у дослідженні, її зміст, умови отримання та особливості роботи з дітьми та вразливими групами. Етичні дилеми в психологічній практиці та наукових дослідженнях: типові ситуації порушення етики, конфлікт інтересів, баланс між науковою цінністю і правами досліджуваних.

Питання для самостійного вивчення. Основні підходи до розв'язання етичних дилем у психології.

Тема 3. Методологічне забезпечення психологічних досліджень (2 год)

Характеристика наукового дослідження та його етапи. Класифікація методів психологічного дослідження. Вимоги до методів психологічної науки. Емпіричні методи в психологічному дослідженні

Питання для самостійного вивчення.

Тема 4. Експеримент як метод психологічного дослідження (2 год)

Загальна характеристика психологічного експерименту. Принципи експериментального дослідження психіки. Види психологічного експерименту. Переваги та недоліки експериментального дослідження психіки.

Питання для самостійного вивчення.

Тема 5. Структура психологічного експерименту (2 год)

Складові психологічного експерименту. Незалежні змінні. Типи НЗ. Залежні змінні. Типи ЗЗ. Додаткові (зовнішні) змінні. Основні способи контролю впливу зовнішніх змінних.

Питання для самостійного вивчення.

Тема 6. Планування експериментального дослідження (2 год)

Стратегія експерименту, види. Експериментальні плани, ознаки, типи. Типи експериментальних планів для однієї незалежної змінної. Факторні плани. Плани експериментів для одного досліджуваного. Гіпотеза в науковому дослідженні психіки: вимоги і види. Якісні та кількісні експериментальні плани. Теоретичні і емпіричні гіпотези

Питання для самостійного вивчення.

Тема 7. Валідність і надійність експериментального дослідження (2 год)

Надійність експерименту. Валідність експерименту: зовнішня, внутрішня, прогностична. Фактори, що загрожують внутрішній валідності. Фактори, що загрожують зовнішній валідності. Способи контролю загроз валідності. Експериментальні вибірки та способи їх формування.

Питання для самостійного вивчення.

Тема 8. Психометрія (2 год)

Предмет і завдання психометрії. Вимірювання у психології, шкали вимірювання. Кількісний і якісний аналіз інформації. Кореляційний аналіз, кореляційна залежність. Регресійний і факторний аналіз

Питання для самостійного вивчення.

Тема 9. Експериментальна взаємодія (2 год)

Суб'єктивні фактори експериментальної взаємодії. Помилки, пов'язані з досліджуванним. Помилки, пов'язані з експериментатором. Комунікативні артефакти. Способи контролю впливу особистісних властивостей досліджуваного та дослідника на результати дослідження.

Питання для самостійного вивчення.

Тема 10. Програма експериментального дослідження (2 год)

Етапи наукового дослідження і структура програми експерименту. Аналіз ресурсів експерименту. Протокол експерименту. Аналіз та інтерпретація результатів експериментів. Методи аналізу результатів експериментів. Кількісний і якісний аналіз в психологічних експериментах

Питання для самостійного вивчення.

Зміст практичних занять

Тема 1. Етапи становлення експериментального методу в психології (2 год)

Етапи розвитку психології. Передумови становлення і розвиток експериментальної психології. Предмет і завдання експериментальної психології. Експериментальна психологія у системі наукового знання.

Завдання для самостійної роботи: Основні тенденції розвитку сучасної експериментальної психології.

Тема 2. Правові та етичні аспекти психологічних досліджень (2 год)

1. Правове регулювання психологічних досліджень
2. Етика психологічних досліджень
3. Згода на участь у психологічному дослідженні
4. Етичні дилеми у психологічній практиці

Завдання для самостійної роботи: Етичний кодекс психолога. Наукова етика

Тема 3. Методологічне забезпечення психологічних досліджень (2 год)

1. Характеристика наукового дослідження та його етапи
2. Класифікація методів психологічного дослідження
3. Вимоги до методів психологічної науки
4. Емпіричні методи в психологічному дослідженні

Завдання для самостійної роботи: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13 грудня 2023 року [№ 2118](#) «ПЕРЕЛІК валідних методів психологічної діагностики, які можуть використовуватися для проведення психологічної діагностики та оцінки якості психологічної допомоги»

Тема 4. Експеримент як метод психологічного дослідження

1. Загальна характеристика психологічного експерименту
2. Принципи експериментального дослідження психіки.
3. Види психологічного експерименту
4. Переваги та недоліки експериментального дослідження психіки

Завдання для самостійної роботи: Факт і артефакт у експерименті

Тема 5. Структура психологічного експерименту

1. Складові психологічного експерименту
2. Незалежні змінні. Типи НЗ
3. Залежні змінні. Типи ЗЗ
4. Додаткові (зовнішні) змінні.

Завдання для самостійної роботи: Основні способи контролю впливу зовнішніх змінних.

Тема 6. Планування експериментального дослідження

1. Стратегія експерименту, види.
2. Експериментальні плани, ознаки, типи.
3. Типи експериментальних планів для однієї незалежної змінної
4. Факторні плани
5. Гіпотеза в науковому дослідженні психіки: вимоги і види
6. Якісні та кількісні експериментальні плани
7. Теоретичні і емпіричні гіпотези

Завдання для самостійної роботи: Плани експериментів для одного досліджуваного

Тема 7. Валідність і надійність експериментального дослідження

1. Надійність експерименту
2. Валідність експерименту: зовнішня, внутрішня, прогностична
3. Фактори, що загрожують внутрішній валідності
4. Фактори, що загрожують зовнішній валідності
5. Способи контролю загроз валідності

Завдання для самостійної роботи: Експериментальні вибірки та способи їх формування

Тема 8. Психометрія

1. Предмет і завдання психометрії
2. Вимірювання у психології, шкали вимірювання
3. Кількісний і якісний аналіз інформації
4. Кореляційний аналіз, кореляційна залежність
5. Регресійний і факторний аналіз

Завдання для самостійної роботи: Методи статистичної перевірки гіпотез

Тема 9. Експериментальна взаємодія

1. Суб'єктивні фактори експериментальної взаємодії

2. Помилки, пов'язані з піддослідним
3. Помилки, пов'язані з експериментатором
4. Комунікативні артефакти

Завдання для самостійної роботи: Способи контролю впливу особистісних властивостей випробуваного та дослідника на результати дослідження

Тема 10. Програма експериментального дослідження

1. Етапи наукового дослідження і структура програми експерименту
2. Аналіз ресурсів експерименту
3. Протокол експерименту
4. Аналіз та інтерпретація результатів експериментів
5. Методи аналізу результатів експериментів. Кількісний і якісний аналіз в психологічних експериментах

Завдання для самостійної роботи: Оформити висновки результатів навчального експерименту

Зміст самостійної роботи здобувачів

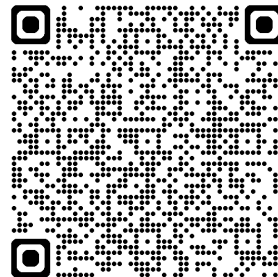
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	10	8
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	22	16
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	6	18
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	10	40

ПОЛІТИКА КУРСУ

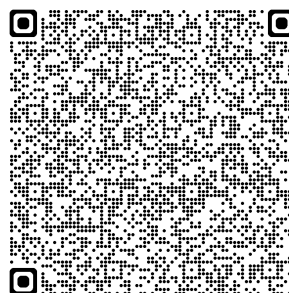
1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

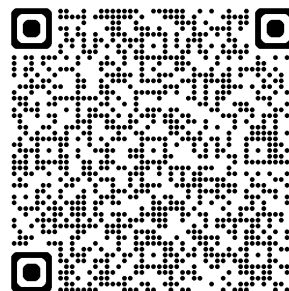
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

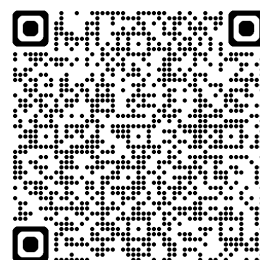
3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

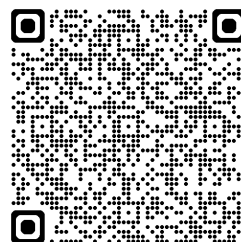
4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

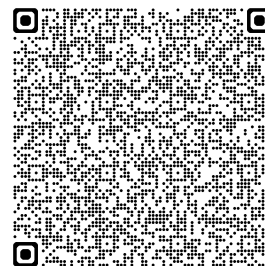
б) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Основи психології” студентам надається можливість перезарахування неформальної освіти. Наприклад, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	бесіда бесіда-діалог аналітичний	усний контроль письмовий контроль

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	бесіда-діалог; аналітичний; мультимедійні методи індуктивний	усний контроль письмовий контроль самооцінювання
ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	аналітичний; мультимедійні методи індуктивний	письмовий контроль усний контроль
ПРН 16.Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	Бесіда дослідницький	Усний контроль самооцінювання
ПРН 17.Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	мультимедійні методи аналітичний; дослідницький	письмовий контроль усний контроль
ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.	аналітичний проблемно-пошуковий бесіда	Самооцінювання поточний контроль усний контроль
ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	мультимедійні методи аналітичний проблемно-пошуковий	Самооцінювання поточний контроль усний контроль
ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.		

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять не значну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї

норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».¹ До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бедан В. Б. Експериментальна психологія. Курс лекцій : для студентів-психологів факультету психології, політології та соціології / В. Б. Бедан. Одеса: НУ «ОЮА», 2020. 102 с.
2. Максименко С., Носенко Е. Експериментальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 360 с.
3. Копець Людмила. Класичні експерименти в психології : навч. посіб. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 283 с.
4. Загурська І. С., Дем'янчук Ю. Ю. До проблеми планування та організації експериментальних досліджень у психології. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2023. № 15. С. 35-42.
5. Етичний кодекс психолога. URL: <https://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>